

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2018, în cauza penală în privința lui:

*Damian Alexandr Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar și locuitor Xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.12.2017 - 23.04.2018;

Instanța de apel: 17.05.2018 - 30.05.2018;

Instanța de recurs: 17.05.2019 - 12.06.2019,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 aprilie 2018, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Damian Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 6 (șase) luni, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință lui Damian Alexandr s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, definitiv stabilindu-i-se pedeapsa penală sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis și sub formă de amendă în mărime de 900 (nouă sute) unități convenționale, ce constituie 18 000 (optsprezece mii) lei, cu privarea de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 (patru) ani.

În conformitate cu art. 87 Cod penal, pedepsele aplicate lui Damian Alexandr se vor executa de sine stătător.

Acțiunea civilă a procurorului Popa Sergiu cu privire la încasarea din contul lui Damian Alexandr a cheltuielilor în mărime de 21 lei și 77 bani s-a admis și s-a dispus încasarea din contul lui Damian Alexandr în contul bugetului public național cheltuielile judiciare în mărime de 21 (douăzeci și unu) lei 77 bani.

2. Pentru a se pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Damian Alexandr, la 09.11.2017, aproximativ la ora 01.35, acționând în mod intenționat, care deține permis de conducere, însă a fost privat de dreptul de a conduce mijloace de

transport, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor art. 14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și prevăzând urmările ce pot surveni, a condus automobilul de model „Dacia” cu n/î XXX xxx până la str. Meșterul Manole intersecție cu str. Vadul lui Vodă, mun. Chișinău, unde a fost stopat de către angajații Batalionului Național de Patrulare al INP a IGP, în persoana agentului constatator Igor Cebanu, care bănuindu-l de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, l-a înlăturat de la conducerea mijlocului de transport și l-a supus testului alcoolscopice cu aparatul „Drager Alcotest”, constatându-i o concentrație a vaporilor în aerul expirat de 1,21 mg/l, care potrivit art. 134¹² alin. (3) Cod penal, constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Împotriva sentinței a declarat apel în numele inculpatului avocatul Marinescu Dumitru, care a solicitat admiterea casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Damian Alexandr pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal să-i fie aplicată pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării pedepsei conform art. 90 Cod penal pe termen de probă de 1 an sau cu aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal.

În motivarea cerințelor s-a invocat că inculpatul are o vârstă practic tânără, a conștientizat pe deplin acțiunile sale antisociale, ceea ce constituie o circumstanță atenuantă, nu a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă, are o reputație satisfăcătoare în mediul în care acesta conviețuiește, este o persoană sânguincioasă, corect educată și se bucură de o oarecare autoritate în mediul de lucru. În cazul în care instanța de apel ajunge la concluzia neaplicării prevederilor art. 90 Cod penal, apărarea a solicitat aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2018, apelul declarat a fost respins ca nefondat.

4.1. Colegiul penal a constată că, instanța de fond cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina lui Damian Alexandr încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 264¹ alin. (4) Cod penal - *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, fără a deține permis de conducere.*

Colegiul, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra

corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a notat că, prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedepsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Colegiul a constatat că potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea comisă de către inculpat se califică ca infracțiune ușoară, din materialele cauzei s-a reținut că Damian Alexandr nu se află la evidența medicului narcolog, la locul de trai se caracterizează pozitiv, a recunoscut vina în cele comise și a manifestat căință sinceră, anterior a fost judecat pentru infracțiuni similare, având antecedente penale nestinse.

În conformitate cu art. 76 Cod penal, careva circumstanțe atenuante în privința inculpatului nu au fost reținute, iar în conformitate cu art. 77 Cod penal, drept circumstanță agravantă a fost reținută săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

În cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că Damian Alexandr a săvârșit infracțiunea în prezenta cauză la data de 09.11.2017, adică înainte de executarea completă a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa penală sub formă de închisoare pe termen de 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar conform art. 85-87 Cod penal, pentru cumul de sentințe, i s-a adăugat pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015, amenda în mărime de 900 unități convenționale, ce constituie 18 000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani, cu executarea pedepselor de sine stătător.

În contextul argumentelor avocatului referitor la stabilirea pedepsei penale în privința lui Damian Alexandr în conformitate cu art. 90 Cod penal, pe motiv că inculpatul nu a comis o infracțiune din categoria celor mai puțin grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, are o reputație satisfăcătoare în mediul în care acesta conviețuiește, este o persoană sânguincioasă, corect educată și se bucură de o oarecare autoritate în mediul de lucru, nu pot fi reținute în vederea aplicării art. 90 Cod penal, or aceste circumstanțe nu denotă certitudinea că scopul pedepsei penale poate fi atins prin aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei, în contextul în care, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că inculpatul anterior a săvârșit infracțiuni similare pentru care a fost condamnat, având antecedente penale nestinse.

În acest sens, instanța de apel a notat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. În afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de fond trebuia să motiveze suplimentar, din care considerente a concluzionat că, nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul de pedeapsă stabilit. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

La fel, instanța de apel nu a stabilit nici un temei de a admite solicitarea apelantului privind aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, or necesitatea aplicării în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate cu executare, este motivată prin faptul că inculpatul anterior a fost atras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunilor similare, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare, circumstanțe care mărturisesc despre predispunerea acestuia la comiterea infracțiunilor în continuare, dar și despre faptul că acesta nu a pășit pe calea corectării și nu a făcut concluziile respective din sancțiunile stabilite anterior. Astfel, în concluzie se atestă că corectarea și reeducarea inculpatului Damian Alexandr este posibilă doar prin izolarea lui de societate.

Prin urmare, Colegiul a apreciat că aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia în privința lui Damian Alexandr, nu este rațională și nu constituie o măsură eficientă în vederea corectării și reeducării inculpatului, precum și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

5. La 22 aprilie 2019, inculpatul declară recurs ordinar prin care solicită aplicarea în privința sa a unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege, motivând că vina o recunoaște total, are o vârstă tânără și intenționează să se căsătorească.

5.1. Pe marginea recursului declarat procurorul depune referință solicitând a decide asupra inadmisibilității acestuia ca fiind declarat peste termen.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind declarat peste termen din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea procurorului, inculpatului și avocatului acestuia, dispozitivul deciziei fiind pronunțat la 30 mai 2018, iar decizia motivată, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată (f.d. 153-156), la 27 iunie 2018 în prezența doar a avocatului Marinescu Dumitru. Conform scrisorii anexate la materialele cauzei

(f.d. 166), la 29 iunie 2018, copia deciziei integrale a fost expediată atât procurorului cât și inculpatului și avocatului acestuia.

Instanța de recurs precizează că inculpatul nu s-a prezentat în ședința de judecată din 27 iunie 2018 când a avut loc pronunțarea deciziei integrale din motive necunoscute, cu toate că despre aceasta a fost înștiințat în cadrul ședinței de judecată din 30 mai 2018, de unde rezultă că ultimul intenționat s-a eschivat de a fi prezent la pronunțarea deciziei motivate.

Prin urmare, aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar a fost declarat de inculpat abia la 22 aprilie 2019, prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul a fost depus peste termen, or termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 30 iulie 2018, iar inculpatul și avocatul acestuia au avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de inculpatul Damian Alexandr, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2018, de către Damian Alexandr în propria cauză penală, pe motiv că este depus peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 03 iulie 2019.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun